

Εντοπίζοντας τη διαφορετικότητα

Στόχοι:

- Να βοηθήσουμε τους μαθητές να εντοπίσουν τις επιρροές άλλων πολιτισμών στην κοινωνία τους και τη συνεισφορά που έχουν κάνει σε αυτήν
- Να κατανοήσουν πως η σχέση μεταξύ διαφόρων πολιτισμών και η αλληλεπίδρασή τους συνεπάγεται τον περαιτέρω εμπλουτισμό τους

Διάρκεια: 4 ώρες

Προτεινόμενες τάξεις: Β' Γυμνασίου - Γ' Λυκείου

Τι χρειαζόμαστε:

1ο Μέρος: Χαρτιά, στυλό, χαρτοπίνακα και μαρκαδόρους

2ο Μέρος: Τα υλικά εξαρτώνται από τον διαθέσιμο εξοπλισμό. Ιδανικά θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάμερα ή μαγνητόφωνο.

Πηγή: *All different – All equal, Education Pack*, © Συμβούλιο της Ευρώπης³⁸

Θέματα: Διαπολιτισμικότητα, αλληλεξάρτηση, στοιχεία άλλων πολιτισμών στην κοινωνία μας

Περιγραφή:

1ο Μέρος: Σχεδιασμός (30 λεπτά)

1. Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες το πολύ έξι ατόμων.
2. Ζητάμε από τους μαθητές να εξερευνήσουν το τοπικό τους περιβάλλον (χωριό, περιοχή, πόλη) και να καταγράψουν ίχνη από άλλες χώρες και άλλους πολιτισμούς με φωτογραφίες, ήχους, βίντεο κ.λπ. ή εναλλακτικά (ελλείψει εξοπλισμού) να δημιουργήσουν μια λίστα με αυτά.
3. Με την τεχνική του καταιγισμού ιδεών οι ομάδες προτείνουν τομείς, όπου μπορούν να ψάξουν για τέτοια ίχνη:
 - Γλώσσα (λέξεις από άλλες γλώσσες που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα)
 - Μουσική (παρακολουθούμε μουσικά προγράμματα σε τοπικούς σταθμούς της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου και εντοπίζουμε μουσικές από άλλες χώρες που ακούγονται σε δημόσιους χώρους, όπως καφέ, μαγαζιά, εμπορικά καταστήματα. Υπάρχουν μέρη που χρησιμοποιούν μουσική από συγκεκριμένες χώρες/κουλτούρες;)
 - ΜΜΕ (σύγκριση διαφορετικών καναλιών στην τηλεόραση και των εκπομπών από άλλες

38. Η μετάφραση στα ελληνικά έχει γίνει έπειτα από έγκριση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόδοσή της αποτελεί ευθύνη του Γραφείου της Υ.Α. στην Ελλάδα.

χώρες που έχουν ενσωματώσει στο πρόγραμμά τους)

- Γαστρονομία (φαγητά και μυρωδικά άλλων πολιτισμών που χρησιμοποιούνται στη μαγειρική στο σπίτι, εστιατόρια με κουζίνες άλλων χωρών, ποτά κ.λπ.)
- Υφάσματα και μόδα (ρούχα που προέρχονται από άλλες χώρες και κουλτούρες, παπούτσια και ρούχα που φτιάχνονται σε άλλες χώρες και εισάγονται εδώ κ.λπ.)

2ο Μέρος: Εντοπίζοντας τα ίχνη (2,5 ώρες)

Ζητάμε από τις ομάδες να βρεθούν μέσα στη βδομάδα και για ένα δίωρο να εξερευνήσουν επιλεγμένα σημεία αναζητώντας ίχνη, όπως τα παραπάνω. Στη συνέχεια ομαδοποιούν τα ευρήματά τους και βγάζουν συμπεράσματα.

3ο Μέρος: Παρουσίαση (1 ώρα)

Οι ομάδες παρουσιάζουν μια περίληψη των ευρημάτων τους καθώς και τα συμπεράσματα της έρευνάς τους.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση (στα χρονικά πλαίσια του 3ου Μέρους)

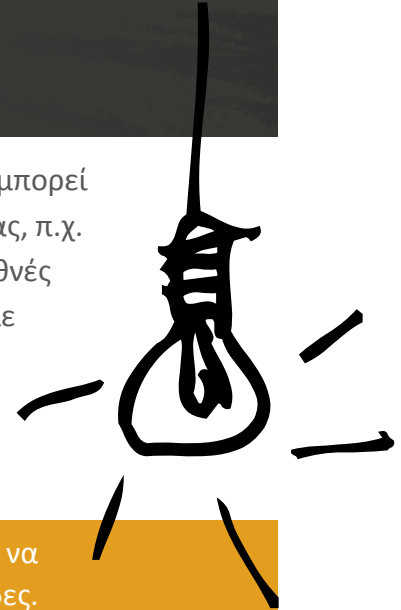
Συζητάμε στην ολομέλεια για την εμπειρία μας μέσα από τη δραστηριότητα. Προτεινόμενες ερωτήσεις:

- Υπήρξαν εκπλήξεις;
- Υπάρχουν τόσα πολλά ίχνη από άλλες χώρες και άλλους πολιτισμούς γύρω μας. Τι λένε να σημαίνει αυτό;
- Πώς αξιολογούμε το γεγονός ότι στην κοινωνία μας ολοένα αυξάνονται τα στοιχεία που μαθαίνουμε για άλλες κοινωνίες και πολιτισμούς, ακόμα κι αν η κατανόησή μας γι' αυτά είναι αποσπασματική ή τεχνητή;
- Η κατανόηση τέτοιου είδους στοιχείων τι μας προσφέρει; Τι όρια έχει; Θα είχε ενδιαφέρον να μάθουμε περισσότερα και πώς;
- Υπήρξαν επαναλαμβανόμενα μοτίβα στα ευρήματά σας;
- Υπάρχουν κάποιες κυρίαρχες χώρες/κουλτούρες, από τις οποίες προέρχονται τα περισσότερα ίχνη; Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;

Συζητάμε επίσης για το ρόλο που παίζει η τεχνολογική εξέλιξη στην επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτισμών, για το πόσο εμπλουτισμένη είναι κάθε κουλτούρα από άλλες, σε διαφορετικό βαθμό στην εξέλιξη της ιστορίας.

Ιδέες για τη συνέχεια

Εάν η τάξη συμφωνεί και προκύπτει ανάγκη από τη μέχρι τώρα δουλειά της, μπορεί να προσκληθεί κάποιο άτομο που σχετίζεται με τα ευρήματα των ερευνών μας, π.χ. ένας DJ ή ένας μουσικός παραγωγός του ραδιοφώνου, ένας σεφ από ένα διεθνές εστιατόριο, ένα μέλος κάποιου συλλόγου μιας μεταναστευτικής κοινότητας με σημαντική παρουσία στην τοπική κοινωνία κ.λπ.

Προτάσεις για δράση

Η τάξη μας μπορεί να οργανώσει μια έκθεση με τα ευρήματά της και να προσκαλέσει τη σχολική κοινότητα αλλά και τοπικούς φορείς και ομάδες. Στην εκδήλωση αυτή μπορεί να υπάρξουν παρουσιάσεις με διαφάνειες, βίντεο και φωτογραφίες, μουσικές οικείες σε όλους, ακόμα και γαστρονομικές επιδείξεις με πολυπολιτισμικά/διαπολιτισμικά χαρακτηριστικά.

Προσέχουμε, ώστε η παρουσίαση να εστιάζει πραγματικά στη δουλειά της ομάδας και να αντανακλά το βάθος στο οποίο έφτασε η σκέψη και ο προβληματισμός της και κρατάμε τα μεγέθη τέτοια, ώστε αυτό να διασφαλίζεται. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να οργανώσουμε μια τεράστια γιορτή στο σχολείο με κουζίνες από όλον τον κόσμο, χωρίς να περιλαμβάνει κανέναν προβληματισμό σχετικά με την έρευνα που διεξαγάγαμε.

Εναλλακτικά, η τάξη μας μπορεί να ενταχτεί στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βιντεομουσεία: αποτυπώνοντας ίχνη της προσωπικής μας κουλτούρας»³⁹, το οποίο υλοποιείται από το Κέντρο Εκπαιδευτικών Δράσεων & Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας «ΚΑΡΠΟΣ» και το Γραφείο Πολιτιστικών Θεμάτων της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής.

39. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν, αποτυπώσουν και παρουσιάσουν με βίντεο μέγιστης διάρκειας 3 λεπτών εκείνα τα θέματα που πιστεύουν ότι πρέπει να διασωθούν/διαφυλαχθούν τόσο από το φυσικό όσο και από το ανθρωπογενές ή κοινωνικό περιβάλλον τους. Βλ. http://dide-anatol.att.sch.gr/perival/FAKELOS_FOTO/VideoMuseums/indexVM.htm/ και <http://www.theatroedu.gr/Default.aspx?tabid=3851&language=el-GR>.